

عنوان مقاله:

بررسی هنجارگرایی نوشتاری در شعر محمود درویش

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادبیات عربی، دوره 10، شماره 18 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

امیر مقدم متقی - دانشگاه فردوسی مشهد

غلامعباس رضایی هفتادر - دانشگاه تهران

فاطمه اسدی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

مسعود باوان پوری - دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

خلاصه مقاله:

فرمالیسم یکی از مهمترین نظریه‌های نقد ادبی معاصر است. بنیانگذاران این نظریه در اوایل قرن بیستم، گامی مهم در زمینه عدول از زبان هنجار برداشتند و با طرح مباحث و اصطلاحاتی مهم، به بررسی و طبقه‌بندی عوامل قابل شناسایی ایجاد زبان ادبی و به‌خصوص شعر در قالب مباحثی مانند هنجارگرایی، آشنایی‌زدایی و ... مبادرت ورزیدند. یکی از عوامل مهم در گسترش هنجارگرایی در آثار شاعران دهه‌های اخیر، نوگرایی و تلاش برای دست یافتن به آزادی اندیشه و نشان دادن جریانهای فکری است. محمود درویش یکی از شاعرانی است که انواع هنجارگرایی در اشعار وی به چشم می‌خورد که یکی از بارزترین آنها، هنجارگرایی نوشتاری است. پژوهش حاضر بر آن است تا با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی و بررسی شعر درویش، به بررسی روش‌های هنجارگرایی نوشتاری در ساختار ظاهری شعرش و تبیین دلالت‌ها و اهداف آن بپردازد. نتایج پژوهش حاکی از این است که از جمله شیوه‌های هنجارگرایی نوشتاری در شعر او می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: کاربرد نقطه‌چین در آغاز مصراع شعر برای پردازش واژگان شعری، کاربرد نقطه‌چین به جای مصراع کامل با هدف جلوگیری از ضعف خود و نیز خستگی خواننده، به کاربرد برخی علائم نگارشی همچون مربع، قلاب، خط تیره و خط مورب برای نوسازی ظاهر شعر و نیز تاکید بر یک مسیله خاص و همچنین شکستن مصراعها و کوتاه و بلندکردن آنها و آوردن یک بیت شعری به صورت افقی و تکرار آن به صورت عمودی و کلمه به کلمه با هدف تاکید و جلب توجه خواننده به آن مسیله است.

کلمات کلیدی:

شعر، هنجارگرایی، نوشتاری، محمود درویش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1135574>

